

Május 28-29.

Gyermeknap programok

Már csak „kettőt alsunk” szombatig, amikor is reggel nem érdemes a gyerekeknek sokáig lustálkodni. Akik az Eszaki városrészen, a Kodály tér közelében laknak, azok biztosan nem késnek el a Szegedi különböző pontjain rendezendő gyermeknap programokról — őket ugyanis 8 órakor fúvószenekar ugrasztja talpra. Csak a tere kell lemenniük, ahol bábokat készíthetnek, sportversenyeken vehetnek részt, tombolán próbálhatnak szerencsét, s a népművészeti vásár portékáiból válogathatnak. Ebéd után a Budapesti Gyermekjátékszim előadását láthatják, majd a „Tóni bohóc és társai”-nak tréfáit, Molnár Dixieland műsorát hallgathatják. Ezt olyan játékos sportverseny, bohócvetély követi, amelybe az anyukák és az apukák is bekapcsolódhatnak. Az este a humoré, a táncé, a filmé: 6-kor kezdődik Nagy Bandó András humorista műsora, 7-kor a diszkó (ez az iskola udvarán), 9-kor pedig a szabadidő filmvetítés. Mindezt az Ifjúsági Ház és a Bartók művelődési központ szolgálja.

A felsővárosi gyerekek 9 órára mehetnek a lila iskolába, ahol Játsszunk együtt! címmel tömegsport-vetélkedő lesz.

Külön ajánljuk minden városrészes kis lakójának a Hazafias Népfőnt és a November 7. Művelődési Ház által szervezett gyermeknap Békemajálást. Fél 9-ig gyülekezhetnek az érdeklődők a Móra-parkban. Innen vonulnak együtt át az új hídon az újszegedi Kisstadionba, ahol iparművészeti vásár,

bábbemutató, magyar és szeptember táncháza, játékkészítés, sportversenyek várják őket. (Legmegfelelőbb a kényelmes, sportos öltözék!)

Természetesen a tarjánakról sem feledkeznek meg a gyermeknap rendezők. Délután 2-kor kezdődik az Olajbányász téren az Úttörőház népszerű „Hajtás, pajtás!” vetélkedője. Okosan teszik a versenyzők, ha indulás előtt a szülők segítségével összegyűjtik azokat a játékokat, amelyeket már meguntak. Hátha sikerül mást kapni érte a Cserebere játékvásáron, ami a vetélkedő után lesz. Fél 4-kor gyermekruha divatbemutató kezdődik.

Vasárnap, 29-én, az Úttörőház immár hagyományos széksóstói kerékpártúrájával kezdődik az ünnepi program. Háromnegyed 8-tól a negyed 9-es indulásig gyülekezhetnek a biciklisek az Úttörő téren, a gépipari szakközépiskola előtt. A Vörös Csillag moziban 10 órakor kezdődik a gyermeknap díszünnepsége. Utána 11-től a Fehér farkasok című filmet vetítik, ugyanabban az időben, a Fáklya moziban a Csizmás

kandúrt nézhetik meg ingyen a gyerekek. Akik a bábót jobban szeretik, azok 11-től a Mátyás király lusstája című jutalomelőadást vehetnek részt a bábszínházban. A Széchenyi téren ugyancsak 11 órakor kezdődik az aszfaltverseny.

Délután 2 órakor a gyermekrajzpályázat kiállításának megnyitójára kezdődik a November 7. Művelődési Házban. A Szegedi Nemzeti Színház társulata két kishízlású előadással kedveskedik a gyerekeknek: 1 óra-
kor az Ördög a zsákban, 3-tól pedig az Igazmondó juhász című produkciókkal. A felsővárosi általános iskolában szintén 3-kor kezdődik egy sportdelután, amelyen jugoszláv úttörők is részt vesznek.

A Vidámpark szombat délután 1 óra és 8 óra között, vasárnap délelőtt 10-től este 8-ig várja a jutalomjeggyel rendelkezőket. Vasárnap a kisdobosok és az úttörők egyenruhában, tagdíjmentesen utazhatnak a szegedi buszokon, trolikon, villamosokon.

Borbándi János köszöntése

Borbándi Jánost, az MSZMP Központi Bizottsága tagját, a Minisztertanács elnökhelyettesét, 60. születésnapja alkalmából az MSZMP Központi Bizottsága nevében szerdán, tegnap köszöntötte Korom Mihály, a Politikai Bizottság tagja, a Központi Bizottság titkára. Jelen volt Rácz Sándor, az MSZMP KB közigazgatási és adminisztratív osztályának vezetője is.

Tamás bátya kunyhója

Színes, szinkronizált, két-részes, olasz–NSZK film. Harriet Beecher-Stowe azonos című regénye nyomán írta: Fred Denger. Fényképezte: Heinz Hölcher. Zene: Peter Thomas. Rendezte: Radványi Géza. Főbb szereplők: John Kitzmiller, Gertrude Mittermayer, O. W. Fischer, Olive Moorfield, Herbert Lom, Myléne Demongeot.

Gyermekkorunknak megvannak azok a könyvekben „mérhető” szellemi tájékozódási pontjai, amelyekre önigazolói kései életrajzok, esetleg revelációs szintű elemzések gyanánt emlékeznek vissza. Igaz: ki tudja, kinek-kinek mit is jelentett annak idején a Twist Olivér vagy a Kétévi vakáció, a Tüskevár, Tom Sawyer vagy a Pál utcai fiúk története. Az ifjúsági- és gyermekirodalom olyan, akár a tenger: mondhat bárki, amit akar, így vagy amúgy hatolt rá először a végtelenség materializált látványa, de, ha azt állítja, hogy sehogyan, nem mond igazat.

Harriet Beecher-Stowe aprócska, törékeny termetű kis asszony volt, följegyezték, hogy amikor Abraham Lincoln találkozott vele, így üdvözölte: „Hát maga az a kis asszony, aki olyan nagy vihart kavart?” Igen, a Tamás bátya kunyhójáról, gyermekkorunk szinte számtalan „iránytű-olvasmányának” egyikéről van szó, s a regényből készült film első kockái még szó szerint föl is idézik a híres dialógust az elnök és az írónő között, akárcsak Lincoln meggyilkolásának perceit.

Ez a hatásos és kifejező dokumentatív jellegű bevezetés valljuk be, szokatlan. Legalábbis az olyan alaphelyzetben, ami ezúttal elvárható: a gyermekiroda-

lom egyik klasszikus művét vászonra vitt alkotás esetében az ember legjobb esetben is szép, színes képeskönyv-illusztrációra számít, az adaptációk szokásos és hagyományos kritériumai szerint. Nemigen gondolnánk többre, mint amikor 15–20 év múltán furcsa érzéssel újra kezébe veszi a Pál utcai fiúkat, a Kétévi vakációt, vagy éppen a Tamás bátya kunyhóját.

Fenti, némileg előítéleteszerű várakozás ezúttal csak részben igazolódik. Hiszen, már a kezdet valami mást is előlegez. Am a fő ok alighanem a rendező személyében keresendő: a kétrészes filmváltozatot ugyanaz a Radványi Géza készítette, akinek nevéhez a második világháború utáni magyar filmművészet első jelentős darabja, a Valahol Európában fűződik. S mivel ezúttal angyalian jó, szegény, elnyomott, agyongyötört fektékről és vagy ördögien rossz rabszolgatartókról, vagy a négerék ügye mellé szívvel-lélekkel, tehát újfent angyali jószággal csatlakozó fehérekről van szó — a filmkészítés kívánalmai össze sem hasonlíthatók a művész-filmkével. Differenciáltan ábrázolni pedig csak ott lehet, ahol erre mód és lehetőség nyílik. A Tamás bátya kunyhója ifjúsági regény, és bizony volna indokunk bőven, hogy bizonyos fenntartásokkal fogadjuk az e kategóriát szaporító legújabb alkotást, lett-
legyen akár Radványi Géza a rendezője. Szerencsére az aggodalom most nagyobb-részt alaptalannak bizonyult: biztos kézzel, jó arányérzéssel, a kalandfilm-elemeket az irodalmi alapanyag olykor gyerekes, más-
kor szentimentális részleteivel jól ötvöző, a dupla hosszúságot végig élettel megtölteni képes, tehát „jól

megcsinált” mű született. S e tényt még akkor is örömmel kell konstatálnunk, ha netán a Tamás bátya kunyhója nem is tartozott már gyermekkorunkban sem nagy szellemi tájékozódási pontjaink közé. S mivel az adaptációk, ugyebár, csakis hozzátartoznak az építkezhetnek: rosszabbat akár ne is lássunk.

Domonkos László

Volt egy ötlet...

Emberi tisztesség dik-tálta segítőkészségünk, tettekre mozgósító jóakarattal megnyilvánulásainak százféle bizonyítéka vés-hető fel arra a táblára, amelyet a nemrég volt mozgássérültek éve emlé-kére állíthatnánk. Mond-ják persze, nem jó vala-milyen ügyet kampánnyal elintézni, s ennek meg is van a maga igazsága, amennyiben „letudni” aka-runk egy-egy dolgot az effajta akcióval. Am a sommázott ítélet meggon-dolándó, mert a kampá-nyoknak mindig van hasznos és egészséges utóhatásuk, melyek az adott év, hónap, hét vagy nap elmúltával is nyomot hagynak az emberekben, tettekre sarkalva.

Elmúlt már a mozgás-sérültek éve, de új és új példák bizonyítják, nem nyomtalanul. Jó szándék-ban, s a jó szándék nyomán született segítőkészségben ma sincs hiány. Így volt ez a minap egye-temisták egy nagyobb csoportjával, akik nemes gesztussal bizonyították, tenni is tudnak, nemcsak akarnak. Elhatározták, munkát vállaltak, szor-galmi idejükben, a tanu-

A békemozgalom kitüntettjei

Tegnap, szerdán délelőtt a Hazafias Népfőnt Csongrád megyei bizottságán rendezték meg az Országos Béketanács által adományozott kitüntetések átadási ünnepségét. Ezen részt vett Szögi Béla, a Csongrád megyei pártbizottság osztály-vezetője is.

Molnár Sándor, a népfőnt megyei titkára adta át „A békemozgalom kitüntető jelvényét” Bakacsi Máriának, a népfőnt Szeged városi bizottsága politikai munkatársának és Fischer Lajosnak, a Csongrád megyei

népfőntbizottság politikai munkatársának

Az Országos Béketanács emléklapját kapta Baráth Etelka, a felsővárosi körzeti népfőntbizottság tagja, dr. Cserhádi Sándor, szegedi evangélikus lelkész. Nagy Lászlóné, a hőmezővársárhelyi népfőnt nőpolitikai bizottságának titkára, Vass Gábor színművész, a Szegedi Nemzeti Színház tagja és Török Ernő, a hőmezővársárhelyi békebarátság bizottság tagja.

Ugyancsak tegnap béke-

gyűlést tartottak a Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakközépiskolában. Ezen részt vett dr. Berencsi György, a népfőnt Szeged városi bizottságának elnöke is. Az ünnepi, műsoros eseményen dr. Diós József igazgató mondott beszédet. Ezután dr. Berencsi György átnyújtotta az Országos Béketanács elnökségének a béke érdekében végzett eredményes munkáért a békemozgalom emléklapját az iskolának. A kitüntető elismerést dr. Diós József vette át.

„Másképp szól a csengő is...”

Iskolaotthon a gyakorlóban

Ki tudja, miért nem lett népszerűbb, miért fekeződött le a hetvenes években az általános iskolások érdeklődése az iskolaotthonos szervezeti forma iránt? Az oktatási-nevelési formáról alkotott vélemények bizonyosan egyik okként hozhatók föl, csak sajnos még a szakemberek körére is érvényes a megállapítás: megfelelő információ híján a véleményeken sok esetben felszínes, elhamarkodott, megalapozatlan kritikák kell értenünk. Torz nézetek születtek a diáklap-lántak „egész napon át tartó, a kifulladásig erőltetett tanításáról”, a pedagógus ózko-dott a „megnyújtott munka-
időtől”, a szülők a gyerekeket féltették. Akik próbál-koztak az iskolaotthon bevezetésével, azt hitték, a kü-lönlegesen jó tárgyi feltételek biztosítása a siker záloga. S ennek következtében nagy különbség keletkezett a hagyományos napközij és az új szervezeti forma között — a „napközis nevelés” méltán elégedetlenkedtek az egész-ségtelen megkülönböztetés miatt. Mj hát az igazság iskolaotthon-ügyben? A kérdés annál is izgalmasabb, mert a főiskola II. számú gyakorló-jában szeptembertől iskolaotthonos oktatás indul.

Az iskola és a szülők

Tavaly látott napvilágot a művelődési miniszter 132-es számú rendelete, amely az egész napos, a tanórán kívüli nevelés szervezeti kere-

tének megújítását szorgalmazza. Hogyan? A döntés jogát teljes mértékben az iskolák kapták meg: a szülők igényeitől függően szervezhetik az oktatási-nevelési formákat. Ha kell a napközi, akkor azt, ha az iskolaotthon, akkor azt is indíthatnak, tehát maximálisan igazodhatnak a helyi követelményekhez. Az utóbbiról a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola neveléstudományi tanácskének docensétől, dr. Szabó G. Máriától kértünk tájékoztatást.

— Az iskolaotthonos formát pedagógiai szempontból lényegesen értékesebbnek tartom a hagyományosnál. A 6–9 éves gyerekekkel két tanítónő foglalkozik, nemcsak a tanítási órákon, hanem a szabadidőben is. A tanárpárosnak természetesen jól együtt kell dolgoznia, felosztani a tantárgyakat. Szó sincs a gyerekek túlterheléséről! A napi tananyag, foglalkozás egyenletesen oszlik meg a délelőttökön és délutánokon, rugalmasan igazodik a közösség képességéhez. Számukra még a csengő is másképp szól, nem jelenti az azonnali órávetet. A fejlődés biztosítéka, hogy az egyéni tanulás keretében a tanár differenciáltan foglal-kozhatsz a tanulókkal, hiszen a gyakorlás, a készségfejlesztés is az iskolában történik. Hangsúlyoznám az iskolaotthon közösségformáló, közösségteremtő szerepét, vala-mint azt, hogy az órán, az iskola kapuján kívüli nevelés is szervezetté válik általa.

— A főiskolának és a gyakorló iskoláknak is feladata a hallgatók szemléletformálása. Ezért mi nagyon örülnénk a kettes gyakorló kezdeményezésének. Teljesebbé válik ugyanis jelöltképzésünk.

Speciális életrend

Hornyák András, az iskola igazgatója:

— Tavasszal, a beiratkozások előtt beszélgettünk a szülőkkel. Elsősorban azoknak ajánlottuk, ahol mindketten dolgoznak, vagy egyedül neveli a gyereket az anyuka, apuka. Meg kell mondjam, alig-alig tudnak valamit az iskolaotthonos szervezeti formáról. Tájékoztatóink után azonban egyszerre népszerűvé vált. 37 diák jelentkezését tudtuk elfogadni. Szociális szempontok alapján rangsoroltunk.

Már elkészült az első osztályosok speciális órarendje is. Táján helyesebb életrendnek neveznék, mert a kéz-és fogmosástól kezdve a piaci látogatásig, a közlekedési szabályok alkalmazásáig, szinte az élet minden területével foglalkoznak az apróságok. Példának okáért érdemes elidőzni a hét első és utolsó tanítási napjánál. Mindkettő anyanyelvi órával kezdődik. Ezt hétéven a heti célmegállapítása („fogat mosok mindennap”) és játék követi, majd újabb anyanyelvi óra következik. Ebéd

és pihenés előtt még egyéni tanulás és játék szerepel. A délután játéktanulással kezdődik, matematika, technika órával folytatódik, egyéni tanulással ér véget. Pénteken ének, célséta (tárlatátogatás, környezeti séta stb.) szerepel a délelőtti órarendben. Az ebédet, a pihenést rajz, és matematika óra követi. Egyéni tanulás után otthongyűléssel fejeződik be a hét. Ha a pihenés valóban pihenés, ha a játéktanulás oldott légkörű, kevésbé óraszerű, akkor el kell fogadnunk, hogy a kisgyerekeknek nem megerőltető az egész napos iskola. Hét közben nem visznek táskát haza, nincs lecke otthon, így nincs szükség szülői magyarázatra sem. A gyerek heti, illetve az egy ciklusban nyújtott teljesítményéről az üzenőfüzetből értesülhet a szülő. Azok — a tapasztalatok szerint — részletesebb, konkrétabb tájékoztatást tartalmaznak.

A gyakorló iskolában nem terveznek különösebb beruházást az iskolaotthonos osztálynak. Azokkal az oktatási segédeszközökkel, audio-vizuális berendezésekkel dolgoznak majd, amelyekkel a többi osztály. Annál nagyobb gondot fordítottak a szemé-lyi feltételek biztosítására. Tompa Istvánné, 25 éves pedagógiai gyakorlattal, 7 éves iskolaotthoni tapasztalattal rendelkezik. Nem kevésbé felkészült kollégája, Flórich Lajosné sem.

Hét év tapasztalatával

Tompáné a gyakorlottságot is fontosnak tartja:

— Néhány éves tanítási gyakorlat feltétlenül szükséges ahhoz, hogy a tanár ne érezze terheesebbnek, fárasztóbbnak az iskolaotthonos formát. A legkülönbözőbb pedagógiai szituációkban kell feltalálnia magát, hiszen ez a forma oldott, kétértelmű, minden tekintetben. Nem egyszerű feladat minden héten új játékok tanítani, a heti célokat valóra váltani, úgy, hogy a gyerekek élvezzék, szinte észrevétlenül okosodjanak. Jó időben kell felmérni az osztály nevelési szintjét, és ahhoz igazítani a szoktatást (ne feledjük, piaci gyerekekről van szó), az életmód kialakításának ütemét. E fontos pedagógiai feladat sikere azon is múlik, milyen kapcsolatot tud teremteni a tanár a szülőkkel.

— Úgy tapasztaltam, az iskolaotthont járt diákok alkalmakodóbbak, jó közösségi tagokká válnak. Bátorok, kezdeményezők, nem félnek a szerepléstől. Már kicsi korukra kialakul bennük egyfajta egészséges értékítélet a magatartási normákról, a tanulmányi munkáról, hiszen az otthongyűléseken hetente gyakorolhatják a vélemény-és értékalkotást önmagukról, társaikról. Összességében merem állítani: az iskolaotthonos gyerekeknek változóbb, színesebb az iskolai élet,